

Vi har förtydligat hur vi behandlar personuppgifter och cookies.

Läs mer

Stäng

DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens Nyheter, 2019-08-13 16:27
Artikels ursprungsadress: <https://www.dn.se/debatt/repliker/lantbruket-tar-sitt-ansvar-for-overgodningen/>

Repliker

”Lantbruket tar sitt ansvar för övergödningen”

UPPDATERAD 2019-07-31 PUBLICERAD 2019-07-31

REPLIK DN DEBATT 30/7. Övergödningen av Östersjön är en komplex fråga som lantbruket arbetat länge med. En omställning till ekologiska kretsloppsjordbruk är dock inte hela lösningen, skriver Markus Hoffman på Lantbrukarnas Riksförbund, LRF.

Läs senare

Frågan om övergödning i Östersjön är komplex. Som artikelförfattarna Anders Alm och Artur Granstedt nämner i sin debattartikel finns många källor till problemet såsom avlopp, reningsverk, industrier, odling och läckaget av fosfor från havets botten. Övergödningsfrågan och odlingens roll i den har debatterats åtminstone sedan mitten av 1980-talet med problematiken i Laholmsbukten som start.

Sedan dess har livsmedelsproduktionen förändrats kraftigt i Sverige. Antalet lantbrukare har blivit färre och självförsörjningsgraden av mat har minskat. Ökad självförsörjning är något som man från politiskt håll vill åstadkomma genom livsmedelsstrategin som röstats igenom av riksdagen.

Samtidigt har många miljöåtgärder inom jordbruket gjorts. Inte minst mot övergödning genom projektet Greppa Näringen som i snart 20 års tid arbetat strukturerat med att minska läckage av fosfor och kväve. Det har gett mätbara effekter i miljön och flera svenska universitet har kommit med rapporter om att kvävehalterna i jordbruksåar minskar och flera fågel- och groddarter har räddats från utrotning genom de dammar som lantbrukarna anlagt som övergödningsåtgärd. Och i ett internationellt perspektiv läcker det mindre från de svenska åkrarna än i andra länder. Även länder runt Östersjön.

Men som Anders Alm och Artur Granstedt skriver är övergödningsfrågan inte löst. De menar att det behövs en hel omläggning av livsmedelsproduktionen till ekologiskt kretsloppsjordbruk för att lösa frågan.

Men är en omställning till ekologiskt kretsloppsjordbruk verkligen det enda sättet att lösa övergödningsfrågan? Nej, inte enligt svenska Vattenmyndigheterna som de senaste åren utrett övergödningsfrågan i detalj för 27.000 sjöar, vattendrag och

kustvatten.

Vattenmyndighetens slutsats är att det behövs sju åtgärder mot fosforläckage från odlingen. Här räknar vi upp åtgärderna i ordning, med den åtgärd som minskar övergödningen mest som nummer ett:

1. Strukturkalkning.
2. Våtmarker.
3. Anpassade skyddszoner.
4. Fosfordammar.
5. Kalkfilterdiken.
6. Skyddszoner.
7. Tvåstegsdiken.

Om dessa sju åtgärder görs i tillräcklig omfattning uppnås god ekologisk status i både sjöar, vattendrag och kustvatten. I ett nytt samarbete, benämnt [Leva](#), mellan Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, de fem regionala vattenmyndigheterna och LRF arbetar vi nu för första gången tillsammans för att öka åtgärdstakten. Oavsett den oro som finns bland lantbrukarna om vem som ska betala de miljarder som de sju åtgärderna kostar så är budskapet till svenska politiker att övergödningsfrågan inte kräver en systemomläggning.

Artur Granstedt och Anders Alm har dock en viktig poäng i sin text och det är ett bättre samarbete mellan gårdar med djur och gårdar utan djur. En del marker tillförs gödsel från djur varje år medan andra marker inte fått sådan gödsel på decennier och skulle må bra av det för ökad kolinlagring, vilket är bra för klimatet, och ökad bördighet, vilket ger ökade skördar. Så en diskussion om hur man kan hitta incitament för kretsloppssamarbeten är positiv.

Övergödningsfrågan är viktig, just därför har jordbruket arbetet med den under många år. Ett resurseffektivt jordbruk, med minskat näringsläckage är viktigt för att förbättra svensk matproduktion.

DN Debatt. 30 juli 2019

Debattartikel

Artur Granstedt, docent i växtodlingslära, och Anders Alm på WWF:

”Om vi ska rädda Östersjön måste jordbruket förändras”

Replikier

Markus Hoffman, expert på vatten och växtnäring, LRF:

”Lantbruket tar sitt ansvar för övergödningen”

Kersti Linderholm, agronomie doktor:

”Ekologiskt jordbruk ökar övergödningen”

Slutreplik från Artur Granstedt och Anders Alm:

”Det är politiken och inte odlaren som bär ansvaret”

Markus Hoffman, expert på vatten och växtnäring, Lantbrukarnas riksförbund

---

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt